

ARNO JUNDZE

Gardo
vistīņu
nedēļa

SEPTIŅI BANDĪTU
LAIKA STĀSTIŅI

2 ZVAIGZNE

821.174-32

Ju 405

Visi grāmatas tēli un notikumi ir izdomāti.
Jebkura līdzība ar reālām personām
un notikumiem ir nejaušība.

Arņa Kilbloka vāka dizains

Vāka noformējumā izmantota
Photo Agency F64 fotogrāfija

Visas šī darba tiesības ir aizsargātas.
Izdevumu reproducēt, kopēt vai citādi
pavairot un izplatīt aizliegts
bez apgāda rakstiskas atļaujas.

© Arno Jundze

© Apgāds Zvaigzne ABC, 2012, 2022

ISBN 978-9934-0-2763-5

Ievadvārdi

“Kādam jāuzraksta par 1997. gada ziemas postu, kā arī citām nožēlojamām ziemām, piemēram, 90. vai 92. gadā. Atminos, kā tirgū man stāvēja priekšā kāda paveca sieviete un lūdza, lai viņai pārdod pusi citrona. Citi vakaros pārmeklēja tukšos plauktus, cerot uz kādu aizripojušu kartupeli. Aizvien biežāk pieklājīgi ģērbusies cilvēki pārvarēja kaunu un rakņājās pa miskastēm.”

GEORGIJS GOSPODINOVS, *DABISKAIS ROMĀNS*

Toreiz, kad Padomju Savienība izjuka, Latvijā sabruka arī tās veidotā morāles sistēma. Juku laikos vaļā paspruka instinkti. Pēkšņi uzradās ne vien sekss un prostitūcija, bet arī ubagi, zagļi un pat tādi salašņas, kas varēja no bērnu ratiņiem izmest bērnu, bet pašus ratiņus aizstumt un pārdot tuvējā utenī. Ne vienam vien toreiz nācās pārliecināties, ka, mantu dalot, mīļie radiņi, tuvākie draugi, šķietamie godavīri vai allaž korektie kolēģi var izrādīties vislielākie cūkas.

Kam tik mēs esam gājuši cauri atjaunotajā Latvijā! Sertifikātiem, privatizācijai, denacionalizācijai, finanšu piramīdām, politiskiem meliem. Esam pārdzīvojuši importa sludinātājus un stulbus Rietumu ekspertus, bijušo īpašnieku atgriešanos, cilvēkus apzogošas naudas reformas un banku krīzes. Bet šis šķietami skarbais laiks tomēr ir mūsējais. Neticu, ka reiz mums kāds iedos labāku, tāpēc nav ko spļaut Dievam sejā. Ja reiz mēs to pārdzīvojām, acīmredzot tāds bija lielais plāns. Tāpēc iztiksīm šoreiz bez novēlotām vaimanām – piedāvāju jums dažus baigus, savādus un, cerams, arī kaut nedaudz jautrus stāstiņus, kuri, ticiet vai ne, varēja norisināties tikai un vienīgi Latvijā saldajos deviņdesmitajos – bandītu laikmeta plaukumā.

Arno Jundze

Šaušalīgs atgadījums ar melnām mežģīņu biksītēm

“Patiesība ir tur – ārā.”

FOKSS MALDERS

Iepazīstieties! Dragomirs Kampariņš ir krietni izstīdzējis un maķenīt lamzacīgs vīrelis pēc četrdesmit. Papliku galvasvirusu, lēkšķainiem, frizieri vai ķemmi nekad īsti neredzējušiem pelnukrāsas matiem. Viņa bikses allaž beidzas pussprīdi virs potītes, tāpēc šķiet, ka Kampariņš tās palienējis no kāda neesoša, augumā mazāka jaunākā brāļa. Ziemu vai vasaru viņa garderobi veido pirms pieciem gadiem par septiņiem latiem tirgū pirktas krosenes ar uzrakstu *Adidos*, frotē zeķes, rūtaina žakete, bet zem tās – vecrozā krāsas sieviešu bīt-lene. Jāsaka, pat daudz brīnumu pieredzējušajā *Unisex* laikmetā šāda ģērbšanās maniere līdzcilvēkos raisa vieglu vīpsnu. Savādajai ārienei par spīti, Dragomira Kampariņa izturēšanās tomēr ir pašcieņas pilna. Kampariņš allaž smaida – turklāt ne jau to stīvo, atņirgto zobu pieklājības vīpsnu, bet labsirdīga pareizticīgo baznīcas svētā smaidu,

kas, to noteikti ievērojiet, atspoguļojas arī viņa pabalējušu vizbulīšu krāsas acīs. Nu protams, skeptiķi, izlasījuši šo raksturojumu, vienā balsī sauks: – Dragomirs Kampariņš ir *ku-kū*.

Vai nav nekrietneļi? Zoboties par labu cilvēku! Turklāt tas nūdien nav tiesa. Dragomirs Kampariņš nav *ku-kū*! Dragomirs Kampariņš ir mākslinieks autodidakts. Viņš mālē dažādus dabasskatus un nes tos uz Centrāltirgu pārdot. Turklāt neprasa dārgi. Teiksiet – diez kas nav! Tiešām – daudz jau tā nopelnīt neizdodas.

Jā, nekas īpašs tas nav, bet iztikt var – Kampariņš par naudas trūkumu nekad nesūdzas. Turklāt viņš saņem kaut kādu mistisku pensiju. Runā, to maksājot Krievijas Aizsardzības ministrija – ne īsti par Afganistānu, ne īsti par Pakistānu, ne īsti par Irānu. Īpaši piebilstams – šīs pensijas apjoms esot stingri glabāts valsts noslēpums. Ja tas tikšot atklāts, tad – sveiki, Gauja, ardievu, pensija, bet pašam lode pierē. Arvienvārdsakot, turiet muti! Māksliniekam autodidaktam pietiek.

Dragomirs Kampariņš dzīvo mūžvecā, sakritušā mājēlē Pieneņu ielā, kas, ja ticam senām fotogrāfijām, šķība un noskretusi izskatījusies jau latviešu strēlnieku noslaktētā cara Nikolaja II laikos. (Lai viņam vieglas smiltis, nabadziņam!) Turklāt

mākslinieks nedzīvo viens, bet kopā ar māmuļu Līzbeti Kampariņu. Jāpiebilst – pēdējos pāris gadus Kampariņa kundzi uz ielas vairs neredz. Jā, vecums nav Dieva dāvana! Sirmajai kundzei švaka veselība, un viņa labāk uzturoties kaut kur Augškurzemē pie māsas, kurai tur esot īpašums – krietna zemnieku saimniecība. Ziniet, ne tāda – Breša zemnieku vai citu jaunmodīgu sumpurņu ierīkota, bet kārtīga – kā Ulmaņlaikos! Turklāt svaigs gaiss, lauku pieņiņš, odziņas un oliņas... Lielpilsētā šo mantu nenopirksi ne par kādu naudu.

Reizi mēnesī Kampariņš māmuļu apciemo. Vismaz tā viņš stāsta vienīgajiem gauži necilās, putekļainās un sasodīti īsās Pieneņu ielas kaimiņiem: puskurlajam mājamatniekam kurpniekam Leonardam Vāgneram un bijušajai kantora darbiniecei Zemīškundzei. Jā, katram gadījumam – nejauciet Leonardu Vāgneru ar komponistu Rihardu Vāgneru. Komponists Vāgners Rīgā jau sen nedzīvo, turklāt ir miris. Savukārt kurpnieks Vāgners ir ļoti nemuzikāls, īpaši tad, kad nakts vidū pagalmā sāk skaļā balsī dziedāt korāļus. Bet kuram gan negadās?

Arī mums nav nekāda pamata Kampariņa vārdiem neticēt. Turklāt, piezīmējams, ciemošanās notiek regulāri katra mēneša deviņpadsmitajā, divdesmitajā un divdesmit pirmajā datumā, ja vien

astoņpadsmitais neiekrīt sestdien vai svētdien, kas, par laimi, negadās pārlietu bieži. Izskaidrojums šādai konsekvencei ir visai vienkāršs. Astoņpadsmitajā datumā Kampariņa kundzei uz *Hansabankas* (reiz bija tāda) kontu pārskaita pensiju, bet finanšu iestādes, kā zināms, brīvdienās nestrādā. Tad Dragomirs ņem plastikāta karti, dodas uz tuvāko bankomātu, iestūķē tā spraugā spīdīgo plastmasas gabaliņu un saņem Līzbetei Kampariņai valsts piešķirtos septiņdesmit piecus latus, lai tūdaļ pat tos apzinīgi nogādātu adresātam.

– Īstenībā jau mātei Augškurzemē nekā netrūkst, – viņš vēlīgi skaidro allaž klausīties kārajai Zemīškundzei, – varētu jau vest reizi divos mēnešos, bet, saprotiet pati – vecs cilvēks, naudas lietas – negribu, ka mamma nervozē.

– Jā, jā, – vēlīgi šūpo galvu Zemīškundze. – Es jūs saprotu, Kampariņa kungs. Naudas lietās jābūt kārtībai. Paskat, Knopštāle – kā gāja, tā pazuda ar visu pasta somu un pensijām. Jau gandrīz gads apkārt, bet nekādu pēdu!

– Jūs domājat, ka policija viņu meklē? – Sašutis vēcina rokas Kampariņš. – Ij neceriet. Tur tādi bažibožuki strādā. Ticiet man – vecam karavīram. Nuja. Arī Šneidera kungs tāpat. Toreiz pazuda un kā zemē iekritis!